

Aktuell information från RKR

Torbjörn Tagesson

Agenda

- RKR – uppdrag och organisation
- Aktuell information från RKR:
 - Nyligen avslutade projekt
 - Pågående projekt

RKR – uppdrag och organisation

3

Rådet för kommunal redovisning

Rådet för kommunal redovisning har som huvuduppgift att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och regioner i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Rådet skall inom ramen för huvuduppgiften

- göra uttolkningar av god redovisningssed
- utarbeta rekommendationer
- sprida innehållet i sina rekommendationer och uttolkningar
- följa upp den egna verksamhetens genomslag på kommuners och landstings externa redovisning
- följa utvecklingsarbetet på redovisningsområdet i Sverige och internationellt.

4

Rådet för kommunal redovisnings organisation

- Styrelse
- Expertgrupp
- Kansli

Styrelsen

Ordförande

Nicholas Prigorowsky, ekonomidirektör, Region Sörmland

Vice ordförande

Fredrik Holst, sektionschef, Sveriges Kommuner och Regioner

Övriga ledamöter

Håkan Eriksson, kansliråd, Finansdepartementet

Jens Otterdahl Holm, ekonomidirektör, Varbergs kommun

Stefan Pärnhem, kanslichef, Bokföringsnämnden

Petter Skill, ekonomistrateg, Norrköpings kommun

Karin Selander, revisionschef, Region Värmland

Expertgruppen

Ordförande

Mikael Sjölander, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor, EY

Övriga ledamöter

Cecilia Aldén, redovisningschef, Region Västmanland

Kristoffer Bodin, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor, KPMG

Elisabeth Eklund, redovisningschef, Malmö stad

Karin Gustafsson, ämnesråd, Finansdepartementet

Robert Heed, ekonom, Sveriges Kommuner och Regioner

Thomas Israelsson, redovisningschef, Region Jönköping

Curt Johansson, redovisningsexpert, Ekonomistyrningsverket

Marcus Johansson, redovisningsspecialist, Aspia

Mattias Johansson, auktoriserad revisor och certifierad kommunal revisor, PwC

Hans Kenttä, ekonomichef, Haparanda kommun

Hans Stark, ekonom, Sveriges Kommuner och Regioner

Torbjörn Tagesson, professor i företagsekonomi, Linköpings universitet

Rådet för kommunal redovisning

- Rekommendationer
- Informationer
- Yttranden
- Idéskrifter
- www.rkr.se

Aktuellt från RKR

Nyligen avslutade projekt:

- Information – Redovisning av premier till kommuncaptive
- Ny rekommendation – RKR R19 Förråd, lager mm
- Uppdaterade rekommendationer
 - RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar
 - RKR R4 Materiella anläggningstillgångar
- Uppdaterat konceptuellt ramverk (steg 1)
 - [Konceptuellt-ramverk-Oktober-2022.pdf \(rkr.se\)](#)

Redovisning av premie till kommuncaptive

- Förutom vanlig försäkringspremie, erbjuder vissa kommuncaptive en möjlighet att teckna en typ av självförsäkring inom kommuncaptivets ram (ibland benämnt egenandelsprogram)
- Den erlagda försäkringspremien allokeras då i två delar – dels vanlig försäkringspremie dels en del som går till en självförsäkringsandel för respektive kommun.
- **Enligt 4 kap. 4 § första stycket p. 4 lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning ska intäkter och kostnader som är hänförliga till räkenskapsåret tas med oavsett tidpunkten för betalningen.** Den del av premien som avser självförsäkringsandelen utgör en resurs som kontrolleras till följd av inträffade händelser och förväntas ge framtida nytta i form av ekonomiska fördelar i framtiden. Den delen ska därför redovisas som en **förutbetald kostnad** i balansräkningen när utbetalning till självförsäkringsandelen görs. Kostnaden redovisas i resultaträkningen när skadereglering görs och beslut om ersättning från självförsäkringsandelen fattats.
- Den vanliga delen av försäkringspremien, som inte är hänförlig till självförsäkringsandelen, ska kostnadsföras i den period som premien avser.

RKR R19 Förråd, lager mm

- Bygger i grunden på BFNAR 2012:1 kap 13
- Kompletterande normering om:
 - Beredskapslager
 - Överlager
 - Inventering

RKR R3 Immateriella anläggningstillgångar

- Anpassad till tillgångsdefinitionen i ramverk och RKR R4
- Samma restriktiva grundkriterier som tidigare:
 - Avskiljbarhet
 - Avtalsenliga eller andra juridiska rättigheter
- Behandlar också redovisning av nyttjanderätter där kontrollkriteriet inte är uppfyllt – periodisering av förutbetald kostnad
- OBS gäller från 2024 får tidigast tillämpas från 2023!

RKR R4 Materiella anläggningstillgångar

- Förändringarna i denna rekommendation är långtifrån så substantiella som förändringarna i RKR R3.
- Förändringarna har mer karaktär av korrigeringar och förtydliganden
- Förändrade stycken har därför märkts ut

Vilka utgifter får aktiveras? RKR R4 forts....

- **De utgifter som aktiveras ska följaktligen vara direkt hänförliga, eller ha en nära anknytning till tillverkningen av tillgången samt bidra till tillgångens framtida värde och/eller servicepotential.**
- För att kunna genomföra investeringen är det emellertid oftast nödvändigt att genomföra aktiviteter som innebär utgifter vilka måste kostnadsföras direkt. Några exempel:
 - Utgifter i samband med planering och förstudier
 - Hyra av alternativa lokaler under byggnation
 - Arkeologiska utgrävningar
 - Utgifter för myndighetsutövning i kommunen, som t.ex. upprättande av översikts- och detaljplan

Får utgifter för egen personal aktiveras? RKR R4 forts....

- Löner för personal som arbetar med att utveckla eller iordningställa anläggningstillgångar ska tas med i anskaffningsvärdet. [förutsatt att arbetet bidrar till tillgångens framtida värde och/eller servicepotential]. Dock får endast löneutgift för den nedlagda arbetstiden tas med. Detta kräver att tidredovisning sker och används som grund för aktivering. Det är skäligt att dessa löneutgifter inkluderar sociala avgifter och andra direkt anställningsrelaterade utgifter.
- Det motsvarar lön och ett personalomkostnadspålägg bestående av; arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension.

Aktivering av ränta? RKR R4 forts....

- **Ränteutgifter bör normalt inte ingå i anskaffningsvärdet; undantag gäller dock för tillgångar som anskaffas i syfte användas i vinstsyftande verksamhet.**
- **Om ränta aktiveras, vilken räntesats ska då gälla?**
 - **Generella lånearrangemang – genomsnittliga räntan på kommunens utestående lån**
 - **Specifik upplåning – faktisk ränta**

Tillkommande utgifter RKR R4 forts....

- **Tillkommande utgifter för en materiell anläggningstillgång kostnadsförs då de uppkommer, om inte det är sannolikt att**
 - **utgifterna medför att tillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar eller servicepotential som överstiger den ursprungliga bedömningen, dvs. att tillgångens kapacitet (prestanda) ökar**
 - **utgifterna kan beräknas och hänföras till tillgången på ett tillförlitligt sätt.**
 - **Om dessa villkor uppfylls ska den tillkommande utgiften läggas till anskaffningsvärdet för den materiella tillgången.**
- **OBS UTGIFTER FÖR REINVESTERING I NY KOMPONENT SKA ALLTID AKTIVERAS**

Konceptuellt ramverk

- Vad behandlas i ett ramverk:
 - Förutsättningar
 - Målsättning [Objectives] med finansiell redovisning
 - Kvalitativa egenskaper [Qualitative Characteristics]
 - Definitions- och erkännandekriterier [Elements and recognition]
 - Mätning [measurement]
 - Rapporteringsenhet [Reporting Entity]

Varför ett ramverk?

- Ett konceptuellt ramverk tvingar normgivarna att bli mer konsekventa och ansvariga för utformningen av redovisningsrekommendationer.
- Ett konceptuellt ramverk minskar risken för politisk påverkan.
- Ett konceptuellt ramverk skapar ett gemensamt språk vilket bör underlätta kommunikationen mellan normgivare, redovisningsskyldiga och användare.
- Ett konceptuellt ramverk bör på sikt skapa en effektivare och billigare normgivning, då normgivarna redan från början har enats om de grundläggande utgångspunkterna.
- Ett konceptuellt ramverk kan täcka vissa fundamentala redovisningsfrågor och därmed minska behovet av specifika redovisningsrekommendationer.

Förutsättningar

	Företag	Stat/kommun
Mål	Pengar	Verksamhet
Medel	Verksamhet	Pengar

Syfte/målsättning

- Finansiell rapportering ska tillsammans med annan information kan ligga till grund för politiskt ansvarsutkrävande och utvärdering av huruvida kommuners och regioners resursanvändning är i enlighet med god ekonomisk hushållning.
- Redovisningsinformationen ska även, tillsammans med annan information, kunna ligga till grund för beslut om resursallokering samt planering och utvärdering av framtida resursbehov.

Användare

- Den finansiella rapporteringen riktar sig till externa användare, som normalt inte har tillgång till organisationsintern information.
 - Som externa användare ses invånare, brukare, organisationer som är beroende av ersättningsystem eller konkurrerar med kommuners/regioners egenregiverksamhet, andra kommuner och regioner samt staten och deras representanter. Dessa intressenter tillhandahåller på olika sätt resurser till kommuner, regioner och kommunalförbund.
- I sin roll som invånarnas representanter samt formell mottagare av årsredovisningen har fullmäktige en viktig roll, då fullmäktige på grundval av årsredovisningen, och annan i sammanhanget viktig information, har att ta ställning till huruvida ansvarsfrihet ska beviljas eller ej. De finansiella rapporterna är således viktiga också som informationskälla för interna beslutsfattare såsom politiker och tjänstemän.

Kvalitativa egenskaper

- Begriplighet
- Jämförbarhet
- [Återkopplings]relevans
- Tillförlitlighet
- Öppenhet och transparens

Definitioner

- Tillgång – en resurs som kontrolleras till följd av inträffade händelser och som förväntas ge framtida nytta i form av servicepotential och/eller ekonomiska fördelar.
- Skuld – en befintlig förpliktelse som härrör från inträffade händelser och vars reglering förväntas medföra ett utflöde av resurser. Om en förpliktelse är oviss vad gäller förfallotidpunkt eller belopp, klassificeras den som en avsättning.
- Eget kapital – redovisningsenhetens nettotillgångar, dvs. skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Definitioner forts...

- Intäkt – en ökning av det ekonomiska värdet under redovisningsperioden till följd av inbetalningar eller ökning av tillgångars värde, eller minskning av skulders värde (med en ökning av eget kapital som följd).
- Kostnad – en minskning av det ekonomiska värdet under redovisningsperioden till följd av utbetalningar eller minskning av tillgångars värde, eller ökning av skulders värde (med en minskning av eget kapital som följd).
- En post som inryms i definitionen av tillgång, skuld, eget kapital, intäkt eller kostnad ska tas in i balans- eller resultaträkningen om:
 - de ekonomiska fördelar eller den servicepotential som är förknippad med posten sannolikt kommer att tillföras eller lämna redovisningsenheten i framtiden, och
 - postens kostnad eller värde kan mätas på ett tillförlitligt sätt.

Värderings- och mätmetoder

- Historiskt anskaffningsvärde är utgångspunkt för värdering av anläggningstillgångar.
- I vissa situationer utgör emellertid verkligt värde en både försiktigare värdering och bättre grund för periodisering än anskaffningsvärde:
 - Skulder redovisas till det belopp som motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.
 - Förråd och liknande lagertillgångar värderas alltid till det lägsta av anskaffningsvärde och verkligt värde.
 - Finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska normalt värderas till verkligt värde.

Redovisningsenhetens avgränsning

- Den kommunala redovisningen har flera användare för vilka den primära redovisningsenheten kan variera:
 - hela kommunkoncernen
 - en enskild kommun/region
 - ett kommunalförbund
 - en nämnd
 - vissa specialreglerade verksamheter (exempelvis VA, Fjärrvärme, Renhållning),

Pågående projekt:

- Redovisning av förvaltningstillgångar (pensionsstiftelser) – ute på remiss
 - [Missiv-Utkast-rekommendation-om-Redovisning-av-forvaltningstillgangar.pdf \(rkr.se\)](#)
 - [Utkast-rekommendation-om-forvaltningstillgangar-pensionsstiftelser.pdf \(rkr.se\)](#)
- Leasing och tomträtter
- Sammanställda räkenskaper (uppdatering av idéskrift)
- Praxisundersökning